

Transfertcenu dokumentācijas sagatavošanas grūtības darījumos ar nesaistītiem partneriem Krievijā un citās ārzonās 3/27/24

Direktore transfertcenu nodaļā, PwC

Latvija

Tatjana Koncevaja

Pērn 22. novembra ūzņēmējām, ka tad, ja Latvijas uzņēmums veic darījumus ar nesaistītiem darījuma partneriem, kas atrodas, ir izveidoti vai nodibināti zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs un teritorijās ("ārzonās"), kuru sarakstā ar 2023. gada 1. jūliju ietilpst arī Krievija, Latvijas uzņēmumam var rasties pienākums sagatavot un iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam (VID) vietējo un globālo dokumentāciju, kas apraksta Latvijas uzņēmuma un grupas veiktais kontrolētajos darījumos piemēroto transfertcenu (TC) noteikšanas metodoloģiju. Latvijas nodokļu maksātāji (NM), kam rodas šāds pienākums, saskaras ar vairākām grūtībām, gatavojot TC dokumentāciju, jo veikto darījumu TC analīzi ierobežo informācijas trūkums par nesaistīto darījuma partneri. Šajā rakstā – sīkāk par šīm grūtībām un iespējamiem risinājumiem.

Grūtības sagatavot vietējo un globālo TC dokumentāciju par darījumiem ar nesaistītiem ārzonu darījuma partneriem rada tas, ka Latvijas uzņēmuma pienākums sagatavot TC dokumentāciju neuzliek pienākumu nesaistītajam ārvalsts darījuma partnerim sniegt Latvijas uzņēmumam jebkādu publiski nepieejamu informāciju par tā veikto uzņēmējdarbību un cenu veidošanas politiku, tostarp savus finanšu datus. Šī situācija ierobežo iespējas veikt TC analīzi un piemērot TC noteikšanas metodes, jo, piemērojot tālākpārdošanas cenu metodi, izmaksu pieskaitīšanas metodi vai darījuma tīrās peļņas metodi, par pārbaudāmo pusi drīkst izvēlēties tikai Latvijas uzņēmumu.

Turklāt, ja Latvijas NM neietilpst starptautiskā uzņēmumu grupā un pienākums sagatavot globālo dokumentāciju rodas tikai no darījumiem, kas veikti ar nesaistītiem ārzonu darījuma partneriem, Latvijas uzņēmumam nav skaidrs, kādu informāciju tur norādīt, nemot vērā, ka visa norādāmā informācija ir saistīta ar grupas aprakstu.

PwC iniciētajā Latvijas TC konsultantu un VID sanāksmē, kuras mērķis ir apspriest un risināt svarīgus TC jautājumus, konsultanti jautāja VID, kāda informācija būtu jānorāda globālajā dokumentācijā. VID atbildēja, ka tad, ja Latvijas NM neietilpst starptautiskā uzņēmumu grupā un pārskata gadā ir veicis kontrolētos darījumus ar komercsabiedrībām vai personām, kas atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas ārzonās, jāiesniedz VID globālā dokumentācija ar apliecinājumu, ka NM neietilpst starptautiskā uzņēmumu grupā ar ārzonu komercsabiedrībām vai personām, ar kurām NM pārskata gadā veic darījumus.

No VID sniegtās atbildes saprotam, ka šajā gadījumā Latvijas uzņēmumam jāiesniedz VID dokuments "Globālā dokumentācija", kurā ietverts apliecinājums, ka NM neietilpst starptautiskā uzņēmumu grupā ar ārzonu komercsabiedrībām vai personām, ar kurām NM pārskata gadā veic darījumus.

Savā atbildē VID norādījis, ka saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.2 panta trīspadsmito daļu NM sagatavo TC dokumentāciju, balstoties uz informāciju, kāda ir "pamatoti pieejama" pārskata gada ietvaros. Uz šo apgalvojumu var atsaukties, gatavojot arī vietējo dokumentāciju un analizējot darījumus ar ārzonu komercsabiedrībām vai personām, skaidrojot piemēroto TC noteikšanas metodoloģiju un

ierobežotu piekļuvi datiem, kā arī pamatojot izvēlēto pārbaudāmo pusī un izmantotos salīdzināmos datus.